

Jöjjetek

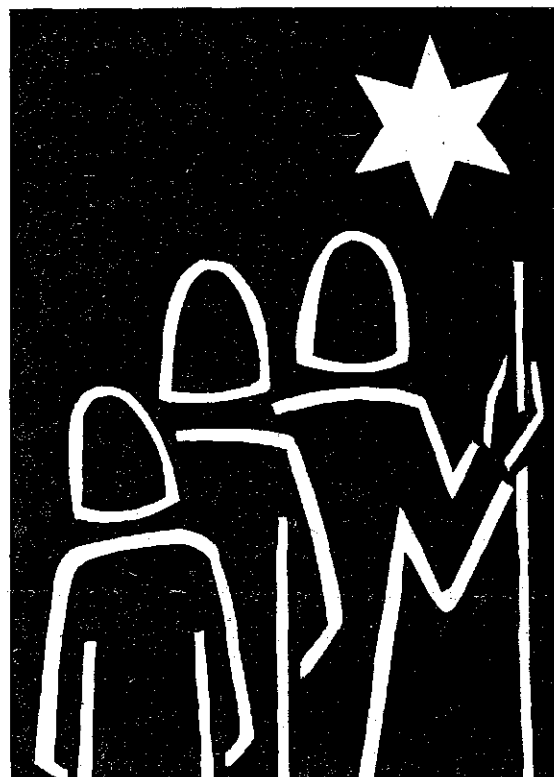
1961. november-december
14. évfolyam, 6. szám.

Mi

últak az 1956. évi forradalom ünnepei, eket szerte e világon megültek a magyarok okban és falvakban, Ausztráliában és égiában, Argentínában és Olaszországban, csak (legalábbis hivatalosan) Magyar-gon nem. Elhangzottak az ünnepi beszé-s — olvasva vagy olvasatlanul — papír-ba kerültek az alkalmi vezércikkek. s a magunk világában, ahol megteleped-: Ausztráliában vagy Norvégiában, Argen-tan vagy Olaszországban, valahol, embe-emberek között, dolgozva a munkahe-rön, otthon vacsorázva, barátainkkal beszél-ly, gyermekeink jövőjét tervezve: a l a holnapba lépve, ott ahol vagyunk. : életünket egy örnyezetben, yról pár évvel ezelőtt nem is álmodtunk s amelybe már belegyökereztünk, benne s, vele lélekzünk, mely átszínezi gondolá-sat, új barátokkal hoz kapcsolatba, pro-ák elé állít, melyek megoldásához hiány-zámunkra az eligazító tradíció. gy él a magyar a maga új világában — öt iz év, tizenöt év után? Pusztán tudomá-téma ez szociológusok számára? Bizony-nem. úgy gondoltuk, hogy a magyar forradalom ves évfordulóját akkor ünnepeljük komo-, ha önmagunkat vizsgáljuk meg szerte e on. Ezen számunkban néhány barátunk

levelét közöljük a magyarok helyzetéről a világ néhány országában. Ami e levelekben olvasható, sokunk számára talán többé-kevésbé ismert, — de sohasem teljesen ismert. Ugyanekkor e levelek jellegzetes tényeket írnak le a magyarok életéről szerte e világon. Önmagunkkal szembesítjük magunkat bennük.

Önmagunkkal szembesülünk e levelekben mint keresztyének is. A menekülés, a megtelepedés, a sok viszontagság, meghasonlás önmagunkkal, ez mind, mind alkalom arra, hogy közelebb kerüljünk önmagunkhoz, szembesüljünk Jézussal, Akinek születéséről a karácsonyban emlékezünk. Aki vele találkozik, az soha el nem szakadhat Tőle. Aki Vele találkozott, tovább akarja adni azt, amit látott. Mindennek közvetítő szerve a nyelv. Egy nyelv sem nyúl azonban olyan mélységes mélyre a lelkünkbe, mint az édes anyanyelvünk. Ezért — nem vak nacionalizmusból, hanem mert a hit a lélek legmélyéről zeng fel — alakulnak magyar gyülekezetek szerte e világon. Ugyanakkor ez a hit az, ami bennünket új világunkban új barátokhoz, új testvérekhez segíthet. Mert mi nem csak magyarok vagyunk! Mi tagjai vagyunk egy óriási családnak, Jézus Krisztus gyülekezetének, bárhol legyünk is e világon. Egy nyelvet beszélünk a nyelvek bábeli zürzavarán át: Jézusét. Ez az egész világ számunkra *testvérekkel* van tele. Testvérekkel — emberekkel —, akikkel mi mindnyájan úton vagyunk — túl forradalmakon, megatonbom-bákon, vasfüggönyökön — a Golgota felé. Van-e nagyobb alkalom arra, hogy beletagolódjunk új világunk életébe, mint ez a testvéri közösség?

Werner Gothein: A napkeleti bölcsek és a bethlehemi csillag. (Fametszet)

A mikor pedig megszületik vala Jézus a júdeai Bethlehembben, Heródes király idejében, ímé napkeletről bölcsek jövének Jeruzsálembe, ezt mondván: Hol van a zsidók királya, a ki megszületett? Mert láttuk az ő csillagát napkeleten, és azért jövének, hogy tisztességet tegyünk néki...

És ímé a csillag, a melyet napkeleten láttak, előttük megy vala mind addig, a míg odaérvén megáll a hely fölött, a hol a gyermek vala. És mikor meglátták a csillagot, igen nagy örömmel örvendezének. És bemenvén a házba, ott találák a gyermeket anyjával, Máriával; és leborulván tisztességet tőnek néki; és kincseiket kitérván, ajándékokat adának néki: aranyat, tömjént és mirhát.

(Máté evangéliuma 2. rész, 1-2 és 9-11 vers.)

Dr. Bodonhelyi József teológiai professzort választották a Budapest-Kálvintéri gyülekezet új lelkipásztorává, egyhangú meghívással, a nyáron váratlanul elhunyt Muraközy Gyula lelkipásztor utódjának. Dr. Bodonhelyi gyakorlati teológiai tanár személyével — aki hosszú időn át volt a Kálvin téri gyülekezet presbitere, majd legutóbb főgondnoka is — szorosabbra igyekeznek fűzni a Kálvin téri gyülekezet szolgálatát és a területén levő Teológiai Akadémia lelkésznevelő munkáját. A hivatalos beiktatást november 12-én Szamosközy István püspök végezte.

Sztárai Mihály: *Az Ur Krisztus születése innepire*

*Mi atyánk atya Isten,
Vezérünk fiú Isten,
Es szentlélek Ursten,
Vigasztalónk mindenben,
Kik vagyunk igaz hitben
Krisztusnak ő kezében,
Jer dicsérjünk énekben!*

*Jó Isten ez világot,
Hogy teremté Ádámot
Es az paradicsomot,
Hagya parancsolatot,
Melyet Ádám elhagyott,
Mikor ördöghöz hajlott,
Istentől elszakadott.*

*Csudálatos nagy eset,
Vesse emberi nemzet,
Hogy semmi jót nem tehet,
Csak bűnnel rakva lehet,
Kivel nem időzőlhet,
Mennyországba sem mehet,
Csak az pokolra mehet.*

*Haragja az Istennek
Vagyon fején mindennek,
Kik világra születnek,
Bűnös Ádámól lesznek,*

*Mert mindnyájan vétkeznek,
Még hogy anyjokban lesznek.
Rabjai az ördögnek.*

*Az irtalmas Ursten
Miérthogy nem kegyetlen,
Ezt kiáltja szüntelen:
Nincsen senki büntelen,
En vagyok igaz Isten,
Térjete meg hirtelen,
Leszek irtalmas ingyen.*

*Ezért küldé szent fiát,
Ez világ megváltóját
Es megszabadítóját,
Ki megaláza magát,
Ádámnak ábrázatját
Felvevé ő állatját,
Szenvedé bűnünk kínját.*

*Legyen örök dicsőség
Az Atyának ki felség,
Az Fiúnak tisztesség,
Szentléleknek egy hívség.
Háromság egy istenség,
Kérünk, hogy légy segítség,
Légyen köztünk békesség!*

(XVI. sz. közepe)

A nagyobb igazság

Jó, hogy az idén is van Karácsony. Ebben a sötét decemberben néha már attól remegünk, hogy a béke angyala ebben az évben nem fog leszállani a földre, talán mert nincsenek „jóakarató emberek”, akinek „nagy örömet” hirdessen.

A félelemre és megfélemlítésre alapított világrendben nem is lehet csodálkozni azon, ha az ember nem bizik az angyal eljövételében. De azért az angyal mégis eljött és szállást keres az emberek szomorú szívében az isteni Gyermekek számára. A Karácsony itt van. Lehet, hogy csak hangulat, csak külsőség: mégis nagyon nagy és áldott alkalom, talán az utolsó alkalom arra, hogy mélyseges igazságára ráébredjünk és a hangulatból valóságot, a külsőségből lelkiséget teremtsünk.

Alig volt Karácsony, amely érdemtelenebb emberiséghez jött volna, mint a mostani. Végzetesen hiányzik korunk egész közszelleméből, kormánzatából, neveléséből és kultúrájából az a lelkiség, mely föl tudná fogni a Szeretet valóságát. Nem lehet szomorúbbat elképzelni, mint azt a tényt, hogy a mai ember nem akarja megérteni és elfogadni azt, ami az övé és ami érette jött a világba.

Az a nagy bizalmatlanság, amellyel nemzet nemzetre néz, az a vak sovinizmus, mely nemzetet nemzet ellen bőszi, az a sötét önzés, amellyel a nagy a kicsit meg akarja enni, az ellentétek serege, melyek miatt egy nemzetben belül is százfelé szakadnak az emberek, csüggesztő bizonyítékai annak, hogy a világ nem akar, nem tud az ijesztgetés, fenyegetés és büntetés módszeréből a nagylelkű bizalom és engesztelő szeretet szabad, boldog, fölöldő útjára térni.

Pedig az utóbbi években minden nemzet olyan súlyos megpróbáltatásokon ment át, hogy az emberiség jövőjének útja minden mélyebben gondolkodó ember előtt sötétségbe borult és mindenki érzi, hogy maga a legnagyobb érték, az ember méltósága és önmagába vetett bizalma rendült meg az egész világon. Mindenki várva várja, hogy történjék valami nagy és áldott fordulat, ami visszaadja azt a hitet, hogy lehetséges és érdemes embernek lenni s hogy az életnek van értelme és célja.

De a Karácsony éppen azt hirdeti nekünk, hogy minden külső változásnak lelki feltételei is vannak s belső változás nélkül igazi eredményt várni nem lehet. A népek lelkületében kell a jobb igazságnak kifakadnia ahhoz, hogy jobb világrend szülessék.

Lehetséges-e ez? ... Legalább most, a szent ünnep hangulatában próbáljunk gyermeki bizalommal igent mondani reá. Az evangéliumnak egykor megvolt a belső, lelki hatalma ahhoz, hogy nagyon egyszerű emberek áthévílt lelkén keresztül egészen új világot teremtsen a földön. Ma ne volna meg ugyanaz a belső ereje és igazsága? Hiszen az igazság tegnap és ma és mindörökké ugyanaz.

De mi is ez az igazság? ... Nem a jog, az érdem és az érdek igazsága. A karácsonyi evangélium ezeknél sokkal nagyobb igazságot jelent. Ez az igazság abban nyilvánult ki, hogy az isteni Szeretet önként leszállott a gyűlölet világába, eljött megváltani azokat, akiknek ehhez semmiféle joguk nem volt, akik ezt egyáltalán nem érdemelték meg, sőt éppen az ellenkezőjét érdemelték volna. Eljött, hogy meggyógyítsa és megbocsássa a bűnt, hogy megbéküljön azokkal, akik őt megbántották és kitaszították a világból. A Szeretet ingyenvaló, nem jogszerinti, nem érdemet jutalmaz.

Nem érdekeket szolgál. Ajándék, kegyelem. Ez a nagyobb igazság ma a templomi szószék igazsága s talán még ott is egyre ritkábban és halkabban hangzik fel. Éppen ez mutatja az

emberiség igazságainak belső hazugságát, hogy kettéválasztották az egyetlen és oszthatatlan életet, templomra és piacra, kegyes szólamokra és kegyetlen cselekedetekre.

Pedig ez a nagyobb, azaz valóságos igazság az élet, a gyakorlat számára született, s ma, ráknézve azt a létparancsot jelenti, hogy az emberi viszonylatokat csak egy módon lehet igazán és gyökeresen megjavítani: a kölcsönös nagylelkűség és méltányosság lelki hatalmával.

A keresztyén világközösségnek, mely annyi nemzetet és felekezetet foglal magába, csak éppen igazán és őszintén kellene keresztyénnek lenni ahhoz, hogy a külső módokon elképzelhetetlen megoldás bekövetkezzék és meginduljon, mint a földet elborító meleg áramlat, a lelki megengesztelődés és kibékülés új érája nemzetek és nemzetek, emberek és emberek között.

De ez az igazság őszinte lelkeket keres minden nemzetségből és ágazatból. Az őszinteség az, ami leginkább hiányzik ma a világból és amire a legnagyobb szükségünk van. Csak az őszinte lelkek lehetnek elég bátrak ahhoz, hogy ősi, egyszerű tényeket, a lélek természetes alapmeggyőződéseit szembe merjék szegezni az emberi életet megrontó hazugságok seregével. Az őszinte lelkek vannak hivatva arra, hogy a Karácsony szent, ősi, gyermekies igazságát, mely elrejtett a bölcsék elől, de megjelentetett a kicsinyeknek, ismét az élet fundamentumává tegyék.

És a nagyobb igazság nem törődve semmi emberi igazsággal, megszólal: Mihelyt lélek keresi a lelket, a találkozás békeességben és szeretetben fog megtörténni.

Sem emberek, sem nemzetek között, soha nem vezetett és nem is vezethet a kölcsönös nagylelkűség és méltányosság szelleme egyébre, mint békeességre és jobb életre.

A jóakarató megismerés vágya mindig testvérré talált a másikban.

A nemzetek emberekből állanak, akik vala-

mennyien rá vannak szorulva a bo valamennyien képesek a szeretetre

Ha a szeretet zörget, az ajtót n vérték nyitja meg.

...Nehéz ezt az igazságot befoga világban annyi csalódástól meg elidegenített lelkeknek. Nehéz, de tetlen és mindenek felett szüksége varázsszóra, egyszerre menni, az b ahol megpróbálják és állhatatosan megtermi csodálatos gyümölcsseit.

A világ pedig egyetemes rendezés sürget. Az a felfogás vált úrrá a i hogy az egyetemes megoldásokat csú és tömegekkel lehet elérni. A nagy világosságában ez szomorú téve temesen rendezni valamit, mindig lelkileg és egyénileg rendezni. A egyéniség az egyetlen egyetemes b bizalmat, mely minden közeledés i lehet parancsszóra, erőszakkal és kikényszeríteni. Erre a jóakarató öni dülő emberei, lelkek, egyéniségel Ilyenek minden oldalon sokkal több mint ahogy a látszat csüggesztő r gondolni mernők. Sőt egészen b lénye legmélyén minden ember ilye A maga helyén, hatáskörében, mindenki lehet és legyen is a jóaka akinek a karácsonyi angyalok a hirdetik.

A Karácsony szimbólikusan is, nyosan is a gyermekek ünnepe. A n erőszakos felnőttek ilyenkor megaj a kicsinyeket és bár előzetesen ezt kot mindenféle feltételhez kötöté nem különböztetnek jó és rossz gy mindenki megkapja az angyali eszközbe se jut az ajándékozónak, van a Karácsony nagyobb igazsága igazságokkal szemben.

Az emberek és a nemzetek tov vitat jogukat és igazukat, hivat meikre és létükre mindenféle fórum előtt. A szegény ember, an zet mindezek dacára is a nagyielk és a fáradszónak építőmunka útja a maga jövőjéért jár, azé gyobb igazság és a győzhetetlen élé 1937.

József Artila

Karácsony

*Legalább húsz fok hideg van,
szelek és emberek énekelnek,
a lombok meghaltak, de született egy
ember,
meleg magvető hitünkről
komolyan gondolkodnak a földek,
az utcák biztos szerelemmel
siető szíveket vezetnek,
csak a szomorú szeretet latolgatja,
hogy jó most, ahol nem vágta ablakot,
ja nélkül is befűl az emberektől,
de hová teszik majd a muskátlikat?
Fölöttünk csengőn, tisztán énekel az ég
s az újszülött rüggöző ágakkal
lángot rak a fázó homlokok mögé.*

Magyarok Franciaországban

Az 1956. évi forradalom után Franciaországban Ausztrián és Jugoszlávián ke kezett magyar menekültek jelentő vább vándorolt a kedvezőbb meg tételeket biztosító tengerentúli ál Franciarországban végleg leteleped mintegy 9.000. Ennek körülbelül a ban s a főváros elővárosaiban, fe ország különböző részeiben, szétszó Nagyobb csoportok — Párizson kív ban, Rouenban s az északkeletfr bánya- és iparvidéken található viszonyaik szempontjából igen küll zetben vannak. Az iparvidékeken l ban kedvezőbb körülmények k mint a többiek. Mezőgazdasági i szonylag kevesen vállaltak, azt is átmenetileg. Egyetemi tanulmányc an végeztek ill. végeznek.

A protestáns menekültek szám 1500. Két lelkész gondozza őket: P Strashourg központból. Rendszeri teletek vannak Párizs, Rouen, A béliard, Mulhouse és Lyon városol

A régebbi idő óta Franciaország gyarok száma kb. 20.000. Nagy töb tén Párizsban s az iparvidékekei belül 20%-uk protestáns.

Apollon és Dionysos

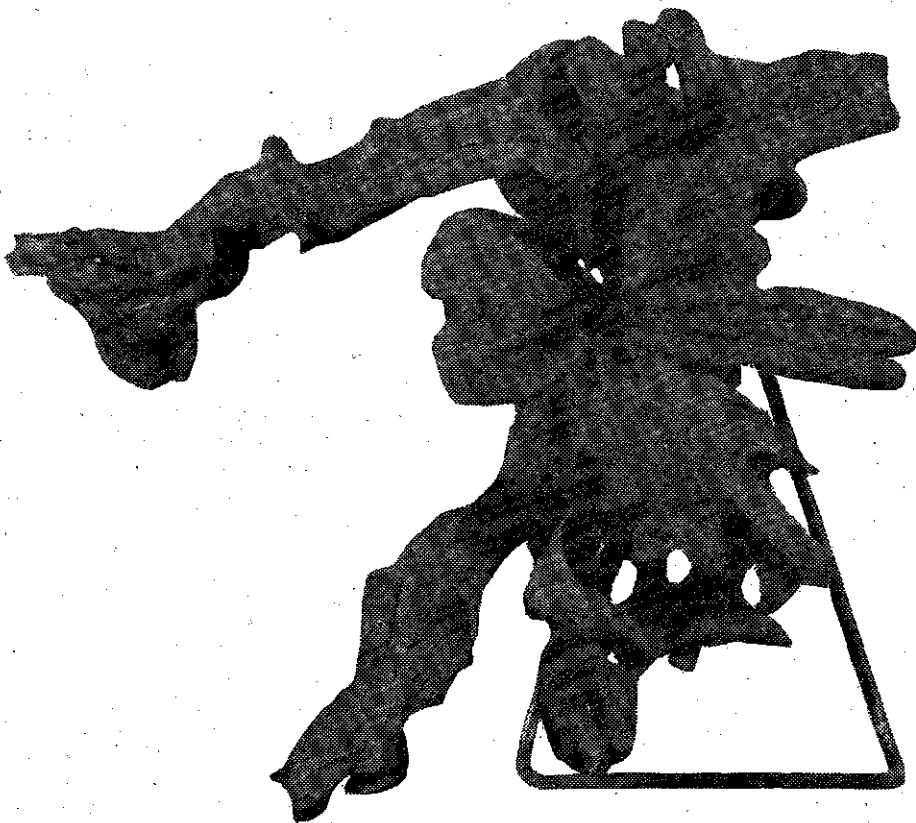
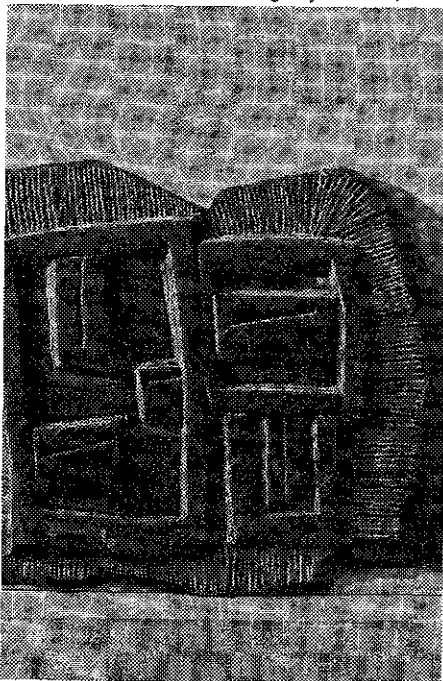
tragédia születéséről szóló tanulmány fejtette ki Nietzsche híres elméletét Apolloni és dionysisi művészetről. Két szembenálló, ellentétes előjelű erő, Apolloni és a dionysosi; összefügg természettel és másutt is megnyilvánul, különösen jelentős a művészetben. Apolloni elv renden és törvényen alapul, a szigorúan kiegyensúlyozott harkeresi; a dionysosi elv viszont elharmóniát: az extázist, a szentséget vallja és a szépséget a mozgásban, örök nyugtalanságban látja. A két mindig egymással szemben állt, de mindig ki is egészítette egymást: Apolloni és a művészetek történetének.

Amsterdami Stedelijk Museum ötlete volt, az elvont elméletet 1961-ben konkrét kiállítással illusztrálja. Mivel a múzeum modern mestereket gyűjt, Apolloni elvet is csak az elmúlt 150 évszázad művészetében akarták kimutatni, az ott és választható példák alapján kívánják bemutatni. A termek egyik oldalán azok a képek és szobrok kaptak helyet, melyek Apolloni rendezői szerint az Apolloni elven működnek; a harmónikus, törvényszerű, Apolloni elv néz farkasszemet a másik oldalról, a dionysosi műalkotások

és Delacroix szembeállításával kezdődik, azután pedig, arcképeken, tájképeken, absztrakt kompozíciókon keresztül, a következő fontosabb ellenpárokhoz: Cézanne, Lehmbruck, Maillol, Rodin; Gauguin, Gris - Nay, Schmidt-Rottluff, Mondrian - Kandinsky; Klee - Nolde. Apolloni az egyik, hol a másik oldalon szembeállítja önmagával néz farkasszemet.

Apolloni elv közötti ellentét mind a régebbi, mind a modern, absztrakt képeken megtalálható. Ingres és Delacroix arcképeiből az ellentét szól hozzánk, mint Raoul Henri Etienne-Martin lapunk ez oldalán, az „absztrakt” kompozíciójából. Raoul Henri Etienne-Martin (szül. 1913) „Kivéssett palatáblá”-ja (1958)

Apolloni elv — Raoul Ubac: gravé (Galerie Maeght, Párizs).

Dionysosi elv — Henri Etienne-Martin: Hommage au Bernin (Stedelijk Museum, Amsterdam)

az Apolloni elv jegyében született. Henri Etienne-Martin (szül. 1913) ugyancsak 1958-ban készült és Bernini emlékére idéző kompozíciója már címében is kiállítja hovatartozását: a nagy barokk mester dinamizmusának igazán csak dionysosi művész tud hódolni.

Bármilyen érdekes és értékes is a kiállítás, maga a „szembesítés” természetesen nem mindig egyaránt meggyőző. Elismerik ezt a katalógus előszavában a kiállítás rendezői is: döntésük, az egyik vagy másik kategóriába való besorolás némely esetben vitatható. De nem is az volt a céljuk, hogy a valóságot leegyszerűsítve, ráerőszakolják nézetüket a látogatóra, hanem az, hogy a Nietzsche elméletéből kiindulva elgondolkozzunk a képek előtt egy örök emberi és művészeti problémán.

K. V. A.

Makkai Adám:

Öleld át áram...

Öleld át, áram,
Te omlékony légtengerek
Lüktető beszéde
A távoli tó partvidékeit;
Öleld át, áram, őt és simogasd.
Hints könnyű sőt termékeny éjjelére
És izesítsd meg zsenge halait.
Kagylók izenik és a moszatok,
Hogy delfin járt a rőt sziklák körül
S ha szél indul, megdől ezer vitorla
De dőlt vitorlától szellő nem indul...

NEM LENG a szél ha sűrű sóban ázik
Sorsán merengőn a halászdereglye
S vörös felhőbe hűnyő esti bárkák,
Szellő csak akkor indul, hogyha te,
Ó áramlás, megmondod a vizeknek,
Hogy tudod: a mélyben mégis ott

szegnek
A szeszélyes és alaktalan párkák...
És szállsz és szállsz ezer sziget körül
Felhők jöle a kék zenéken át
S már önmagaddá gyűlv: á r a m u l
Lényed valami m á s s á, alakul,
Rezgő nyugalma, elpihent sodorrá,
S míg kagylóhéjként fővenyre sodorsz rá
— Izensz a messzi édesvizű tónak.

T. S. Eliot:

A Szikla szózata

(Részlet az első „Szikla” kórusból)

Szünetlen munka az ember sorsa,
Vagy, ami még rosszabb, szünetlen
tétlenség,
Vagy rendszertelen munka — a jótól ez
is távol áll.
En tapostam volt a szőlőprést egymagam
és tudom,
Mely igen nehéz valóban hasznosnak
lenni, lemondva
Mindenről, ami az embereknek a
boldogságot jelenti, egyre
A jeltelen jótetteket keresve, nem törődve
Azzal sem, ha jutalmad értük csak
gyalázat, egyazon kedvvel
Túrni mindenek tapsát és mindenek
közönyét.
Az emberek készek befektetni a pénzüket,
De legtöbbjük számol az osztalékkal.
Azt mondom néktek: Az akaratot
tökéletesítsetek.
Azt mondom: ne gondoljatok az aratással,
Csak a jólvégzett vetéssel.
A világ forog, a világ változik,
De egy dolog örökké megmarad.
Mióta élek, csupán egy dolog nem

változott.
Bárhogy álcázod, ez nem változik, s
nem változott:
Az örök harc a Jó s a Rossz között.
Túlfeledékeny, mi lesz szentélyeidből
s diplomaidből?
Az olyan emberek, mint te, manapság
Kigúnyolják, mind, ami jó csak tétetett,
minthogy mindenre
Van magyarázat, mely kielégíti az
észszerű elmét.
S aztán: mert lekicsinyled, nem gondolsz
a sivataggal.
Ne távoli trópusokon keresd a sivatagot,
A sivatag nemcsak, hogy itt van az
utca sarkán,
A sivatag melletted szorong a földalattin,
Testvéreid szívében van a sivatag.
A jó, — az építő, ha azt építi, ami jó.
Most megmutatom néktek, mi történik
a jelenben,
S a múltbamerült dolgokat is
megmutatom, hogy
Erőt merítsetek. Edzéstek meg az
akaratot.
Tadd mutassam meg az alázatosak
művét. Figyeljétek.
Gömöri György fordítása.

Magyar élet Ausztráliában

Ausztrália 7,7 millió négyzetkilométernyi területén harmincezer magyar él. Főképpen az egyes államok fővárosában (Sydney, Melbourne, Perth, Adelaide, Brisbane, Hobart és Canberra) és néhány nagyobb ipari központban találjuk a magyarok zömét letelepedve.

Általánosságban szólva a magyarok legnagyobb része túljutott már a letelepedéssel járó kezdeti nehézségeken. Úgyes-bajos dolgok intézésében ma már nem akadály a nyelv. Az itt talált magas életszínvonal elérése is sikerült kitartó, türelmes munkával. Újabb cél elérése sem megvalósíthatatlan. Ha részletre is, a nagy többségnek van háza modern bútortal berendezve, van rádiója, televíziója, és a gépkocsi sem hiányzik már sokaknál. (Volt, akiknél ez volt az első.) Igen sokan egyedül, maguk építik házukat: számukra akkor következik a pihenés, amikor már felépült a ház.

A nyelv elsajátítása és a gazdasági megerősítés eredményezte aztán, hogy csökkent a kezdeti bizalmatlanság egymás iránt és a befogadó néppel szemben. Ezt sok esetben az irigység váltotta fel. A kritikai szemlélet is alább hagyott és helyette sokszor pozitív, példát mutató életmód következett. De elrontott életek is akadnak, s jónéhányan visszamentek Magyarországra is.

A közösségi élettel szembeni közömbösség fennáll, sőt inkább növekedett a saját lábón való megállás irányában.

Sok magyar családnak, magánosnak van ausztrál baráti köre. A családoknál rendszerint a gyermekek révén és a munkahelyeken, az ifjaknál a szórakozó helyeken születnek ezek a barátságok, ismeretségek.

Az ausztrál kimutatás szerint a magyar bevándoroltak közül, akik már kérhették, 82% vette fel az ausztrál állampolgárságot. Ez arra mutat, hogy az ausztráliai magyarok nem kívánnak elszigetelten élni ezen a világrészen.

A magyar közösségi élet egyik legnagyobb nehézsége a távolság. Több időt és anyagi áldozatot követel ennek leküzdése. Vannak ma-

gyar csoportokhoz tartozók, akik rendszeresen összejárnak. A magyar sajtó (4-5 újság, egyházi körlevél) sok esetben hasznos segítőtárs az olvasni vágyó magyaroknak. Általános vélemény szerint itt Ausztráliában békeségesebb a léghő a magyarság körében, mint a más kontinensen élők között.

A család és a magánoson élő magyaroknak rendszerint nem azonosak a problémáik. A kezdeti nehézségekben sem és azóta sem, amikor ezen már túljutottak.

A családi életnek sok olyan vonása van, amely eltér a megszokott, európai családi életétől. Az új követelmények, lehetőségek, szokások sok esetben képesek megbontani a családi élet alapját, megbillenteni annak egyensúlyát. A magyarok között elég sok a szétszakadt, békétlen család. Akik fiatalon itt kötöttek házasságot, azok inkább együtt tudnak maradni.

A gyermekes családnál, ahol mindketten dolgoznak, igen nagy probléma a gyermekek elhelyezése: napközben nincs kire bízni a gyermekeket. Ezt sokan úgy oldották meg, hogy a férj vagy a feleség Magyarországon egyedül élő édesanyját (szülőket) kihozatták Ausztráliába. Ez a megoldás nem minden esetben eredményes, békességes a szülő és a gyermek kialakult különböző felfogása miatt. Egészségügyi kérdésekben a magyarok leginkább magyar származású orvoshoz fordulnak.

A magyar gyermekek az ausztrál iskolákban jól megállják a helyüket: az elsők között végeznek.

A magánoson élő magyarok legnagyobb problémája a házasságkötés. Szeretnének magyar feleséget illetve magyar férjet maguknak. Tudunk olyan magyar fiatalemberekről, akik magyar feleségért Európába mentek.

A magános ifjak legtöbbit az egyedüllétől, a magánosságtól szenvednek. Nem tudnak állandóan megmaradni egy klub, egy szervezet

keretében. Örökösen vándorolnak, munkahelyet gyakran változtatnak. A vesebben kisebb csoportokat képezve járnak esténként, hétféteken. Sok esz pénzzel sem tudnak józanul bálni.

Minden állam fővárosában van magyar házi, gyülekezeti élet. Mindhárom (római református és evangélikus) történelmi egyháznak van szolgálatot végző lelkipip aki ausztrál támogatással végez lelkig munkát a roppant nagy területen s magyar keresztyének között. Itt Ausztrál önfenntartó magyar egyházi munka nem létesült, s a jelek szerint nem is igere sor.

Az emigrációban is megmaradtunk ünnepeken templomba járó népnek. A istentiszteletek látogatottsága kisszámú inkább csökken, mert a módosabb és a ben járatosabb magyarok részben vaj teljesen bekapcsolódtak az ausztrál kezetekbe; az itt felnövő gyermekek pe jes egészben.

Ahol van, ott a magyar lelkipásztgálatát kéri keresztesítés, esketés, majdnem minden előforduló esetét vegyes nemzetiségek kapcsolatánál e megoszlik.

Az ausztráliai magyar protestánsok gondozását három lelkipásztor — 2 matus és 1 evangélikus — és három vil kigondozó (ref.) végzi ez ideig. A magy testánsok létszámát tekintve — a n országai százalékos felekezeti megoszlá: irányt szab — azt kell megállapítanul ezt a fontos lelkigondozói munkát sem gyarok, sem az ausztrálok nem tám eléséges módon. Több munkásra lenn ség először is.

Nagy segítséget nyújt az egyik sydn dióadón a közelmúltban megindult 1 nyelvű protestáns áhitatok közvetítése. gyobb anyagi megterhelést jelent.

Hisszük, hogy mennyi Atyánknak te mivelünk itt is: továbbra is ad feladat ad munkásokat is, akik hűségesen e azokat. Vetjük a magot anyanyelvünkő Őr majd megáld belőle annyit, an jónak lát. Ezért is legyen Övé a dic: miénk a hála.

Anglia magyarjai

Az 1956 novemberét követő hónapokban több mint húszezer magyar menekült érkezett Nagy-Britanniába. Közülük többezren Kanadába és Ausztráliába távoztak, néhány százan pedig az Egyesült Államokba, Délamerikába és más tengerentúli országokba vándoroltak tovább. A menekültek Angliába hozatalát és letelepítését a British Council for Aid to Refugees szervezet irányította. A menekültek néhány hétig a fogadó- és átmenő-táborokban tartózkodtak, később pedig 2-300 kisebb-nagyobb szállodában, vagy külön e célra felállított otthonban nyertek elhelyezést. Az illetékes állami szervek segítségével megindult munkába helyezésük. Nagyrészüik néhány hét alatt megfelelő munkához jutott. Hosszabb ideig csak azok várakoztak, akiket a szénbányák igazgatósága hozatott Angliába s akiknek végül is a bányákban nem jutott munkalehetőség. Végül azonban ezek is jól és megfelelően helyezkedtek el. A munkához juttatott szakmunkások kb. heti 15 fontot, a szakképzettséggel nem rendelkezők kb. heti 10 fontot keresnek.

A menekültek letelepítésével felmerült kiadásokat részben az állam hozzájárulásából, részben pedig London főpolgármesterének két és félmillió angol fontos alapjából fedezték. Hatalmas összegeket gyűjtöttek az egyházak

és a különböző jóléti szervezetek is. Ezekből a gyűjtésekből gondoskodtak ötszáz egyetemi és főiskolai hallgató taníttatásáról és a középiskolások neveltetéséről. Ebből adtak segítséget orvosoknak és más egyetemi végzettségűeknek, hogy diplomájukat nosztrifikáltathassák. A főpolgármesteri alap hozzájárulásával a menekültügyi szervek szerte az országban számos nagy épületet és házat vásároltak meg s építettek át gyermekes családok részére, akik így olcsóbéru lakáshoz jutottak.

Az egyházi segélyszervek adományaikkal és támogatásaikkal lehetővé tették, hogy magyar lelkipásztorok látogassák a menekülteket. A Brit Egyházak Menekültügyi Osztálya 1957-ben állandó magyar egyházi központot bérelt, majd 1958-ban e célra külön épületet vásárolt, hogy így is támogassa az Angliai Magyar Református Egyház szolgálatát. Külön hivatalt állított fel a menekültek kivándorlási ügyeinek intézésére, később pedig az úgynevezett USEP letelepedési segélyek megfelelő szétosztására. Az elmúlt években többszáz családot juttatott ház- vagy bútórvásárlási segélyhez s sokszáz személyt segített a kezdeti letelepedési kérdések megoldásában. Az állandó tisztviselők mellett nagy szerepük volt a szolgálat megszervezésében és betöltésében az önkéntes egyházi munkásoknak, akik az ország min-

den részében nagy odaadással támog gondjaikra bizottakat. A Brit Egyházak kultügyi Osztálya, angol nevén az Inter-Aid and Refugee Service of the British cil of Churches, a legnagyobb brit me tügyi szervezet, ezenkívül nagy öszs járult hozzá az Ausztráliában folyó kiadásainak fedezéséhez és természet: gította adományaival a British Coun Aid to Refugees különböző akcióit is.

A Nagy-Britannia területén élő 1 menekültek az aktív és passzív vála kivételével általában ugyanazokat a élvezik mint az angol állampolgárok. években munkavállalásukat be kellett teniük a Munkaügyi Hivatalnál s 1 személyi vonatkozású változást a ren nél. 1961. január 1-vel bejelentési köt ségük megszűnt. Öt esztendő elteltével egyikük folyamodhatik a brit állam ságért. A társadalombiztosítás területét nazokat a kötelező hozzájárulásokat fi juttatásokat kapják mint a brit áll gárok. A családi házak vásárlásához kö ket adó bankok és pénzintézetek segít házat vagy lakást vásárolhatnak 15-25 dós törlesztésre.

A szakmunkások s az egyetemi di vagy más műszaki szakképzettséggel kezők kitűnő állások között válogathat: a segédmunkások helyzete is. Az időse rosztyályokhoz tartozóknak azonban m

(folytatás a 6. o

Feladatok, áldozatok, tettek *

rintem is eljött emigrációs helyzetünk értékelésének az ideje. Ez a feladat nem yű, bár — sajnos — könnyebbé vált azzal, nagyon sokan vetkőztek ki sorsukból, in a közeli hazatérés reményében csalód- kellett. A megmaradtak sokkal inkább fognak érteni helyzetünk megítélésében. unk azonban így is tekintélyes lehet, n egy többszázézes magyar emigráció i seregének megmaradt Anabasis-beli jeiként mi is lehetünk legalább tizezren. iótt feladatainkat megfogalmazni pró- ttnánk, néhány alapvető ténnyel kell ban lennünk: 1. A politikai emigráció tette korábbi lehetőségeit és szerepét. Az emigráció ettől még nem vesztette el nét, sőt bizonyos vonatkozásban nagyobb gre tehet szert. 2. Inmár elsősorban nem ira politikai emigránsok, mint külföldön zabad magyarok vagyunk. 3. Mivel csak len magyar nép létezik, mi is annak va- k tagjai, bárhol is élünk. Összeszugo- földtekénken és a repülőközlekedés és , a rádió és telefon korában még a vas- ny sem tudja ennek valóságát kétséssé . 4. Hazátlanul, idegen népek közt élve dalmi és művelődési téren kell felada- at keresnünk s a szabad magyarság tét megteremtünk.

adatunk a fentiekből szinte önként adó- Mi vagyunk a magyar nép szabad, bár en elpuhult és idegen hatásoktól befo- t része (ha úgy tetszik: töredéke). S szabadok vagyunk, el tudjuk végezni ik otthon eltiltott életfolyamatainak télyes hányadát. Magunkéva tehetjük — en politikai szűrőtől mentesen — hogy hazafelé közvetíthessük, a Nyugat újabb mi-eredményeit, felvehetjük a kapcsola- Nyugat s a színes világ társadalmának áras elemeivel, interpretálhatjuk népünk állásfoglalását, valamint a magyar mű- get s misszióstudatot a szabad világ felé gyszóval vállalhatjuk töredékként is a th László fogalmazta szerepet: kovász- ehetünk.

meleg atomizáltságunkban persze nem csinálhatunk. Ennél csak az lenne rosz- , ha „egységes vezetést”, „egykezetet”, szervezetet” próbálnánk kulturális és lalmi téren is létrehozni. Minden indivi- ta népnek az a főértéke, hogy egyedei

önmagukban is egészséges. Hagyjuk meg a kol- lektív hajlamú népeknek az egypártrendszer vagy a konformista közvélemény kétesértékű áldásait. Valamely minimális szervezetségre azonban szükségünk van. Helyi klubok, egye- sületek mindenütt alakulhatnak, ahol párszáz magyar él. Ezek levelezés útján egymással megteremthetik a kapcsolatot s a hazai fo- lyóiratok és az emigráns sajtó segítségével az egész magyarság életéről állandóan tájékoz- tathatják tagjaikat. Mindehhez alig van szük- ség anyagiakra.

Azzal azonban tisztában kell lennünk, hogy anyagi alapok nélkül nem érhetünk el semmi- lyen komoly eredményt s hogy csupán magyar forrásból származó tőke szolgálhat igazán ma- gyar érdeket. Ha minden jobb viszonyok között élő szabad magyar lelkiismereti kötelességének érzi majd, hogy amit szabad voltának köszön- het, annak egy bizonyos százalékát magyar feladatai teljesítésére kell fordítania, a ma- gyar emigráció az egyetlen célravezető útra lépett: az önfenntartás útjára.

Ha sok egymásmellé rendelt magyar szerve- zet, orgánium, vállalat működik és az emigrán- sok benne élnek a (hazai és szabad) magyar életben s így jól tudnak tájékozódni, az „adófizetők” szabadon választhatják meg, mely vállalkozásban van bizalmuk, hogy azt támogassák.

Tudatában vagyunk a nehézségeknek, hon- fitársaink jólismert hibáinak, a szalmaláng- nak, gyűlölködésnek, irigységnek, széthúzás- nak, illetve a közömbösségnek. De talán több remény van a mérsékletre az ilyen laza, egy- más mellett élő s kulturális jellegű csoporto- sulások, mint az ideológiai s hatalmi szen- vedélyektől terhelt, s mindig „csúcs”-szervez- kedésre törő politikai összeállások esetében.

Feladataink konkretizálására talán csak később jön el az idő. De annyit máris leszögez- hetünk, hogy eddigi intézményeink fenn- tartásának biztosítása és új intézetek, könyv- táruk, iskolák és egyházközségek megterem- tése nélkül emigrációnk léte forog kockán. Ahhoz, hogy a szabad magyarság feladatait teljesítse, biztosítani kell, hogy magyarok maradjanak a szabad magyarok — gyerme- keikkel együtt.

* Hozzászólás a Jőjjetek július-augusztusi száma vezércikkéhez: „Emigrációnk értelme”

Jézus Krisztus a Világ Világossága

„Jézus Krisztus a Világ Világossága”, ez volt az új-delhi ökuménikus konferencia központi témája. Ugyanevvel a címmel adott ki az Egy- házak Világtanácsa egy füzetet, amely a mai világot és benne a mai keresztyénség feladatait vizsgálja s amely egyúttal bevezetőként szol- gált a nagy világyűlés tanácskozásaihoz is. E füzetet sok-sok nyelvre lefordították már s ezzel lehetővé tették, hogy a világ minden részében élő keresztyének — nem csupán theo- lógusok, tudósok, lelkészek, hanem maguk a gyülekezeti tagok is — részt vehessenek léleken ezen a konferencián. Magyarországon azonban nem jelenhetett meg ez az őszinte, tiszta és pártatlan írás. Így a magyar emigrációra hárult az az el nem utasítható feladat, hogy e könyvet magyarra lefordítsa és kiadja. Reméljük, hogy a könyv ez év karácsonyára meg- jelenhetik s reméljük azt is, hogy azt minden magyar, hitre, vallásra való tekintet nélkül fogja olvasni éppoly nyíltan, őszintén és tisz- tán, amint az megiródott.

Ady Endre:

Az Illés szekereén

*Az Úr Illésként elviszi mind,
Kiket nagyon sujt és szeret:
Tüzes, gyors sziveket ad nekik,
Ezek a tüzes szekerek.*

*Az Illés-nép Ég felé rohan
S megáll ott, hol a tél örök,
A Himaláják jégcsúcsain
Porzik szekerük és zörög.*

*Ég s föld között, bús-hazátlanul
Hajtja őket a sors szele.
Gonosz, hűvös szépségek felé
Száguld az Illés szekere.*

*Szívük izzik, agyuk jégcsapos,
A Föld reájuk felkacag
S jég-útjukat szánva szórja be
Hideg gyémántporral a Nap.*

Eszaki Fény Svédország

Svédország a második világháború óta az az ai állam, ahol az általános életszínvonal magasabb.

Svéd védek, akiknek évszázados ellensége az diktatúra volt annak cári formájában, rokonszenvvel fogadták az 56-os magyar almat, amelynek elbukása őket is szo- ággal töltötte el.

Rokonszenv, párosulva az erősen expan- éd gazdasági élet krónikus munkaerő- ával, eredményezte, hogy Svédország a be a lakosság számarányához viszo- a legtöbb magyar menekültet: hét és illió svéd hétezer magyart.

Menekültek nagy részét luxus túristabuszok Ausztriából svéd földre. A Dél- és Kö- védországban létesített táborok nem üres nyák, barakkok vagy iskolák voltak, ha- ibérelt nyaralótelepek vagy szállodák.

Építőmunkások és szakmunkások gyorsan el- kedtek a szabad munkapiacon. Az ifjú- hamar eltűnt az ipartelepek és műhelyek u. Már nehezkesebben ment a dolog az iparosokkal, de lassanként ők is beszi-

várogtak a svéd gazdasági élet vérkeringésébe. Komoly nehézségek voltak a magyar főiskolá- sokkal: a svédek által rendezett iskolai kur- zusokon többségük hiányos képzettségről tett bizonyosságot. De nem mind! Számosan megáll- ták helyüket a svéd főiskolások között. A legna- gyobb problémát azonban a magyar értelmiségiek jelentették: Ügyvédek, tanárok, köz- és magántisztviselők, akik egyelőre nem ren- delkeztek alapos svéd nyelvtudással. Ők állami vagy városi szellemi szükségmunkások lettek szerény, de biztos megélhetéssel.

A lakáskérdés is sok nehézséget okozott. Svédország nagyvárosaiban óriási a lakás- hiány, éveig tart, amíg az ember kiutalt la- kást kap. S ez alól a magyarok sem képeztek kivételt.

A forradalom óta öt esztendő telt el. A mérnökök, mint a technokrácia élcsapata, elegáns lakásukból sok esetben saját autón mennek az irodába, nyári szabadságukat Olaszországban, Spanyolországban vagy Ausztriában töltik. A szakmunkások feleségei büsz- kén mutatják a pompás beépített szekrényű

modern konyhát jól berendezett lakásukban, valószínűleg vettek már autót, különösen, ha mind a férj, mind a feleség dolgozik. A fiatalok közül sokan összeházasodtak s most ren- dezkednek be a nemrég elkészült s nekik kiutalt lakásba. Különösen a konyhai mélyhűtő- szekrénynek örülnek; de hol késik a hetekkel ezelőtt megrendelt telefon?

Még azt hiheti valaki, hogy nekik nincs! Ilyen szegényt Svédországban! — A hentes bácsi végre üzlethez jutott. Még a svédek is megkedvelték gyulai kolbászát. A szerelő bá- csit ne is zavarjuk, rengeteg munkája van; de hát muszáj törleszteni a televíziót meg az Ibolyka finom zongoráját. Az egyetemista éjjel-nappal tanul, mert különben nincs stipen- dium. Nyáron Cambridge-ben dolgozott egy laboratóriumban. Az ügyvéd két évi tanulás alatt kémiai képzettséget szerzett s azután egy tudományos laboratóriumban kapott jó állást, felesége pedig, aki délvidéki, az egye- temi könyvtár cirillbetűs részlegén végele- sített tisztviselő. Az új lakás is megvan, sőt a telefont is felszerelték már.

A tisztviselő elvégezte a három éves vállalati levelező tanfolyamot, s most szorgalmasan kalkulál a hivatalban. A fiai az első évek emig- (folytatás a 6. oldalon)

Győry Elemér lemondott

Győry Elemér a dunántúli református egyházkerület püspöke nyugalomba vonult. Az Egyházkerületnek a balatonfüredi lelkészgyűlésen október 19-én tartott rendes, évi közgyűlésén a 19. püspöki jelentésében kérte Győry Elemér a püspöki és lelkészi szolgálat alól való felmentését, 1961. november 1-i hatállyal. Indoklásul az egyházi törvénykönyv két idevonatkozó rendelkezésére hivatkozott; először a korhatár korlátozására, mivel június 30-an betöltötte a 70-ik évét; azután arra, hogy az előírt legalább tíz évet — sőt már tizenhét évet is — eltöltött a püspöki szolgálatban. Vele az utolsó, 1945 előtti választott országos vezető ember távozott a református egyház életéből.

Személyének és közel félévszázados lelkipásztori, teológiai tanári és egyházkormányzó szolgálatának értékelését és kritikáját lényegesen befolyásolják éppen a háborúktól, megszállásoktól és forradalmoktól súlyos évtizedek eseményei. A mindig második vonalban mozgó, gyakran beteges, és a külső nyomásra hamar kompromisszumokra hajló Győry Elemér neve nem jelent és jelképez „korszakot”, mint Ravasz László vagy Bereczky Alberté. Nincs okunk kételkedni abban, hogy a püspöki jelentésének búcsúzása teljesen őszintén, a szíve mélyéből fakadt:

„Jelentésem írásakor is, most itt az egyházkerületi közgyűlés előtt is, mélységes hálával leborulok kegyelmes mennyei Atyám előtt, hogy olyan sok örömet adott nekem ebben a szolgálatban, és kegyelme megadta azt a jót, hogy igen nehéz körülmények között, nagy megpróbáltatások idején nem csüggedtem el és sose mondtam: „mind hasztalan” (Ézsaiás 56 : 10). A szívemnek legkedvesebb szolgálatban: a gyülekezetek látogatásában, konferenciákban, nagy ügyek intézésében nem a munka terhét, hanem örömet, nem elfáradást, hanem erőm megújulását éreztem, mert épülhettem lelkipásztor társaim és a gyülekezetek hite által, és mindig éreztem, hogy az Úr kegyelme mindenre elég.

Az öröm mellett súlyos keresztet is helyeztet vállamra az Úr; csodák-csodája, hogy össze nem roppantam, midőn egyedül voltam szolgálatban levő püspök 1944—45-ben, majd az 1956-os események után. Aldom Istenemet, hogy megengedte érnem ezt a magas életkort, és ha jónak látta rám nyavalyát ereszteti, így is fel tudott használni dicsőségének szolgálatában.

Ha mint gyarló, bűnös ember — bár mindig a jót akartam — valamiben vétettem, azért mennyei Atyám bűnbocsátó kegyelmét és az egyházkerületi közgyűlés megbocsátását kérem. Ha valami jót tettem, Istené legyen a dicsőség, ha valamiben vétettem, enyém orcámnak pirulása.”

ANGLIA

(folytatás a 4. oldalról)

hezebb jó munkakört találniok. A munkatelen betegek eltartásáról az Országgyűlés gondoskodik. A volt iparosok és kedők közül sokan önállósították maguk kezdeti nehézségeket legyőzve szép vé építettek ki maguknak.

Az elmúlt öt esztendőben a menekült nyomó többsége megszokta az anglia megfelelő munkával és lakással rendelkező bár az időjárás szokatlansága és a nehézségek sokak számára problémát tenek, különösen az öregebbek esetében azonban a legtöbben úgy fogják fel, olyan terhet, melyet nyugodtan el lehetne dozni.

Az angol életbe való teljes integráció azonban a sajátos angliai körülmények lassú s kielégítően csak ritkán befolyamat.

A menekültek között szolgáló Anglia gyar Református Egyház központja Londonon kívül állandó szolgálatot végező nagyobb városban. A szolgálatot dályozza a nagy távolság az egyes közt között és az egyes városok területén. A szóródottságmértékének és a nagy távolságnak tudható be, hogy a szorosabb közösséghez mindenütt csak kevesen vannak.

SVÉDORSZÁG

(folytatás az 5. oldalról)

ráns kalandjai után rájöttek, hogy Svédországban is tanulni kell s nemsokára készen is lesznek.

Az idősebb kereskedőnek sajnos nem megy a svéd nyelv, nincs mit tenni, mint folytatni a könnyebb raktári munkát. Annál jobban megy a feleségének, aki egy svéd biztosító levelezőnöke. A nyáron Dániában nyaraltak. Csak ne esett volna annyit az eső!

A főjegyző egészséges, erős és úri megjelenésű ember. A nemzetközileg ismert gyárban munkás, ott van a felesége is; a munka tisztá és nem nehéz, lányok felsőipari diplomáját a svéd munkaadó elfogadta s így a laboratóriumban igényesebb munkája van. A család szépen és kényelmesen lakik, s ha a főjegyző a magyar klubba megy, elegánsabb, mint valaha.

Természetesen voltak kalandorok és munkakerülők is. A svédnek a végtelenségig türelmesek voltak, de ha betelt a pohár, bizony bekerültek a börtönbe. Nagy részük belefáradt a rendetlen életbe, esetleg megnősült, megkomolyodott. A svédnek szerint a magyarok bűnözési százaléka nem nagy.

A svéd nem társas lény, hanem magányos, hallgatag. A magyar szereti a társaságot. A göteborgi magyar egyesület, a västerási magyar klub és a különféle stockholmi magyar szervezetek a magyar társadalmi élet fenn tartói. A stockholmi egyetem Magyar Intézete és Könyvtára fontos központja a magyar kultúrának. A két legnagyobb stockholmi könyvkereskedésnek magyar könyvosztálya is van.

A magyar lelket azonban mindez nem elégíti ki. Legnagyobb részükben él a vallásos érzés, mely a mindennapi kenyéren kívül megkívánja Isten igéjét is.

A mintegy hatezer főnyi katolikusok a három nagyvárosban egy-egy pappal rendelkeznek.

A magyar protestánsok, akiknek nagyobbik fele református, a svéd luth. államegyház jóvoltából egy magyar luth. lelkésszel rendelkeznek. Kb. kétezer tagú közös szervezetük van. Legfőbb szervük a Magyar Protestáns Egyháztanács, élén egy luth. orsz. felügyelővel, egy ref. orsz. gondnokkal és a luth. lelkésszel. Stockholm, Göteborg és Malmö a három nagy központ külön helyi presbitériumokkal, ezen-

kívül Västerås, Borås, Storfors, Eskilstuna, Uppsala, Lund, Hälsingborg és Örebro városokban van kisebb-nagyobb magyar gyülekezet. Évente pünkösdkor orsz. presbitéri konferenciát tartanak, amely megtárgyalja az országos ügyeket. Nemrég vett az egyháztanács svéd egyházi támogatással egy gyülekezeti házat, amely nyaranta az egyházi munka centruma lesz, ahol a gyermekek a magyar tárgyakban is oktatásban részesülnek, nehogy a jövő nemzedéket elveszítsük.

A svédországi magyar reformátusok egy összekötőbizottság révén szoros kapcsolatot tartanak fenn a Nyugateurópai Református Magyar Lelkigondozói Szolgálattal és minden évben meghívják egy-egy ref. lelkész svédországi istentiszteleti körútra.

Dr. Szirmay Zsoltot kinevezték a keleteurópai magánjog tanárának a leideni egyetemen.

Az állami egyházügyi hivatal új elnökévé Prantner Józsefet nevezték ki — miniszteri rangban —, miután Olt Károly lemondott erről a tisztségéről.

Pontius Pilátus. — Keszáriában, Izraelben, a római amfiteátrum kiásása alkalmával kő táblát tártak fel, rajta Pontius Pilátus római helytartó nevével. A történelem során ez az első régészeti bizonyíték Pilátusról.

Az amszterdami magyar református biblia és ifjúsági kör 1962. július 16. és 21. között kerestyén ifjúsági konferenciát rendez, amelyre az Európában élő magyar diákokat, diáklányokat és minden fiatal szeretettel meghív. Étkezés és szállás díjmentes, útiköltségét mindenki maga fedezi. A konferencia Amsterdam, Koningskerk. Jelentkezési határidő: 1962. június 16. a következő címen: Szűcs László, Amsterdam, Churchill-laan 117.

Muraközy Gyula utódjává a Magyar Ökumenikus Tanács főtitkárának Kenéz Ferenc ref. lelkész, a budapest-kálvin-téri gyülekezet lelkipásztorát választották meg.

Az Egyházak Világtanácsa új-delhi gyűlésén felvette tagjai sorába az orosz görögkeleti egyházat. A közgyűlés kimondta a Nemzetközi Missziói Tanács és a Világtanács egyesülését. Az új-delhi konferencia fontos állomás a kerestyén ökumenikus mozgalom fejlődésében.

Jöjjetek!

Kerestyén havi lap.
Szellemi fórum.
Szerkesztőbizottság:

Kibédi Varga Áron, Soós Bálint

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Postbus 7115, Amsterdam-Z. 2., Hollandia
Postai csekk száma száma: 316430
Admiraal de Ruyter Fonds, Utrecht
Hollandia.

Minden cikkért szerzője felel.
Kéziratokat nem őrzünk meg és nem adunk vissza.

Évi előfizetési díj: Anglia: 10,— sh.,
gentina: 90 peso, Ausztrália: 12,—
Ausztria: 35,— Sch., Belgium és Luxemburg: 65,— fr., Franciaország: 700,—
Hollandia: 5,— gld., Kanada: 1,50
Németország: 5,50 DM., Svájc: 6,—
Svédország: 7,— Kr., Uruguay: 13 p
U.S.A.: 1,50 \$.

Félévi előfizetési díj a fenti összege fele.

Megrendelhető:

Anglia: Benedek Márton, 17, St. Dunstons Rd., London W. 6. ● Argentína és Uruguay: C. A. Besenyi, gado 1155, Adrogue F.C.N.G.R., Prov. Buenos Aires ● Ausztrália: Csörsz Győző, 311 Merrylands Merryland, N.S.W.; Domahidy András, 142 Towri Rd., Subiaco, W. A. ● Ausztria: Vér Zoltán, XXII. Maurichg. 18—20. ● Hollandia: Postbus Amsterdam-Z. 2. Postai csekk száma: 31 Admiraal de Ruyter Fonds, Utrecht. ● Németország: Exodus könyvesbolt, Arnulfstr. 146, München 19 Svájc: Szabó Mittlerstr. 24, Basel. ● Svédország: Balogh, Postbox 17, Vällingby 1. ● U.S.A.: Kolosváry Sándor, Buffalo 9., N.Y., P.O.B. 54. Országokból szíveskedjenek olvasóink közvetlen kiadóhivatalhoz fordulni.